

8/11/83

ELLLENGUATGE

Possessius

Quan descrivim, per exemple, un grup ètnic determinat, o bé una família o una espècie d'animals, diem com tenen el cap, el nas, la boca, la pell, etc., i les orelles, els ulls, els pòmuls, les dents, etc. És a dir, en el primer cas, designem certes parts del cos en singular perquè cada individu només en té una, encara que ens referim a tot un conjunt d'individus, a un grup o a una espècie, i no ens fa gens de repugnància de dir que els individus d'aquella raça tenen la pell molt clara o que els animals d'aquella espècie tenen la cua molt llarga. I quan diem que tenen els ulls blaus o les orelles punxegudes és perquè, òbviament, cada individu té un parell d'ulls i un parell d'orelles. Així és com ho podem llegir a qualsevol diccionari o enciclopèdia o qualsevol tractat de geografia o d'història natural. En canvi, en d'altres casos en què s'estableixen una relació anàloga de propietat, possessió, pertinença, etc., tant si és per mitjà del verb *tenir* o d'un altre de significació afí, com d'un terme possessiu (que pot ésser sobrentès perquè el context ja indica aquesta relació), hi ha qui voldria

imposar un ús sistemàtic del plural quan cal designar un nombre de coses superior a la unitat, encara que cada un dels posseïdors no en posseeixi sinó una. I el cas és complicat pel fet que, en català, distingim, o podem distingir, el nombre dels posseïdors per mitjà del terme possessiu (*el seu* o *llur*). L'exemple més clar i més característic —que potser ja hem adduït alguna vegada— és el de la frase *Les senyores poden deixar llurs abrics al guarda-roba*, que a algú li sembla un model de correcció gramatical. No direm pas que sigui pròpiament incorrecta, però sí que direm que ens sembla més correcte i que és sens dubte més normal de dir *Les senyores poden deixar l'abric al guarda-roba*.

Un esquema complet i rigorós de tots els casos que es poden presentar seria segurament massa complex i, d'altra banda, poc recomanable de seguir. Més útils poden ésser unes simples indicacions generals. En primer lloc, que *llur* convé en tots els casos de posseïdor plural (prescindint del nombre de la cosa posseïda). En segon lloc, que cal prescindir del possessiu si la relació de propietat és òbvia. I, finalment, que és normal el singular designant un conjunt de coses de les quals només una pertany a cada individu.

Albert Jané